الحمدلله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة علی بن ابی طالب

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

جام جم

یکشنبه ۳ مرداد ۱۴۰۰ | ۱۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۹۹۴ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Sunday - July 25th, 2021 |

شاپا: ISSN1735-3637
پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

حدیث

امام صادق (ع) فرمودند:
مؤمن جز به سه خصلت، نیک نشود:
فهم عمیق در دین، اندازه‌داری نیکو در زندگانی
و بردباری بر ناگواری. (تحف‌العقول)

واحه

بنده پیر خراباتم که لطفش دایم است
ور نه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست
حافظ

اوقات شرعی امروز

اذان ظهر: ۱۳/۱۱ غروب آفتاب: ۲۰/۱۴
اذان مغرب: ۲۰/۳۵ نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۲۱
اذان صبح (فردا): ۴/۲۹ طلوع خورشید (فردا): ۶/۰۸

خطبه غدیر

بدانید که جبرئیل از جانب خداوند این خبر را برای من آورده است و می‌گوید:
«هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد لعنت و غضب من بر او باد». هرکس ببیند برای فردا چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید که با علی مخالفت کنید و در نتیجه قدمی بعد از ثابت بودن آن بلغزد، خداوند از آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.
ای مردم، علی «جنب ا...» است که خداوند در کتاب عزیزش ذکر کرده و درباره کسی که با او مخالفت کند فرموده است: «ای حسرت بر آنچه درباره جنب خداوند تفریط و کوتاهی کردم».
ای مردم، قرآن را تدبر نمایید و آیات آن را بفهمید و در محکمات آن نظر کنید و به دنبال متشابه آن نروید.

تلنگر

زخم خرافات

علیرضا رأفتی
روزنامه‌نگار

مجتبی می‌گفت شیخ روی صورتش چند جای جراحت قدیمی و گوشت اضافه داشت. با خودم گفته بودم بالاخره این همه سال تبعید و شکنجه و زندان چنین آثاری هم دارد. لابد این یکی هم یادگار یکی از همین روزهای زندان و شکنجه است که از صورتش پاک نشده. دفعه بعد که شیخ را می‌دیدم و دوباره روی صورتش دقیق می‌شدم باز به زبان می‌آمد که بپرسم این جراحت برای کدام دوره زندان و شکنجه است اما نمی‌پرسیدم. زخم‌ها به نظر خیلی قدیمی می‌آمدند.
به نظر می‌رسید که زندان و شکنجه شیخ سابقه بسیار قدیمی دارد. یکی از روزهایی که ملاقات‌مان با شیخ کمی خصوصی‌تر و صمیمی‌تر بود به خودم جرأت دادم و بالاخره قصه آن چند جراحت کوچک روی صورتش را پرسیدم. با خودم می‌گفتم حتما این را ثبت و ضبط می‌کنم و برای مخاطب ایرانی سوغات می‌آورم. حتما برای مخاطب ایرانی که پیگیر این‌جور داستان‌هاست باید جالب باشد که جای چند زخم روی صورت شیخ ابراهیم زکزاکی چیست. پرسیدم و شیخ لبخند زد.
وقتی دوباره پرسیدم که می‌خواهم بدانم این جراحت برای کدام روزگار زندان و شکنجه است شیخ آن‌قدر خندید که دندان‌های سفیدش پیدا شد. با خنده گفت این یادگار زندان و شکنجه نیست، نشان قبیله‌مان است! شیخ گفت در قبیله‌های بومی نیجریه وقتی فرزندی به دنیا می‌آید به دلایل مختلف در همان بدو تولد با چاقو چند خط روی صورتش می‌اندازند. هم به خاطر این‌که نشان قبیله باشد و کودک به عضو قبیله بودن شناخته شود و هم به دلیل باورهایشان به سحر و جادو و این‌که این خط‌ها کودک را از خطرها و بلایا در امان نگه می‌دارد. شیخ همین‌طور می‌خندید و از زخم‌های دوران نوزادی‌اش حرف می‌زد. مجتبی می‌گفت من خشکم زده بود. حالی بودم بین خنده و تعجب و گریه. باور نمی‌کردم زخمی که روی صورت شیخ ابراهیم زکزاکی، رئیس چند میلیون شیعه نیجریه جا خوش کرده، نشان خرافی قبیله مادری‌اش باشد.
قبایل بومی نیجریه هنوز هم که هنوز است باورهای خرافی قدیمی‌شان را دارند. باورهایی که پایه بعضی‌شان بر خرافه است و بعضی دیگر بر سحر و جادو و علوم غریبه. ابراهیم زکزاکی مثل همه فرزندان نیجریه از دل این باورها متولد و مسلمان شد و بعدها درس و دانشگاهش را به طور آکادمیک ادامه داد.
در روزگاری که نیجریه حتی یک نفر شیعه نداشت، ابراهیم بنا بر یک اتفاق با مکتب شیعه و علمای آن آشنا شد و بعد همه چیز را در کشورش رها کرد و راهی ایران شد تا با امام خمینی دیدار کند. در دیدار کوتاه‌شان یک قرآن از امام خمینی هدیه گرفت و برای تبلیغ تشیع به نیجریه برگشت.
حالا بعد از گذشت چند دهه، نیجریه یکی از قطب‌های تشیع در جهان است و بزرگ‌ترین تعزیه دنیا در روز عاشورا در شهر زاریای نیجریه برگزار می‌شود. شیعیان سیاهپوستی که به تبعیت از شیخ ابراهیم زکزاکی خود را از نسل حضرت جون، غلام امام حسین(ع) می‌دانند و سعی دارند باور دینی جدیدشان را جایگزین باورهای خرافی و سحر و جادوی بومی نیجریه کنند. مردمی که هنوز روی صورت‌شان جای چاقوی باورهای بومی آفریقاست، هر سال عید غدیر با امیرالمومنین(ع) بیعت می‌کنند که دنیا را برای خود و همنوعان‌شان جای بهتری کنند.

غدیر در اندیشه امام موسی صدر در گفت‌وگو با عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

تبیین سیاسی ولایت

کافه میرداماد

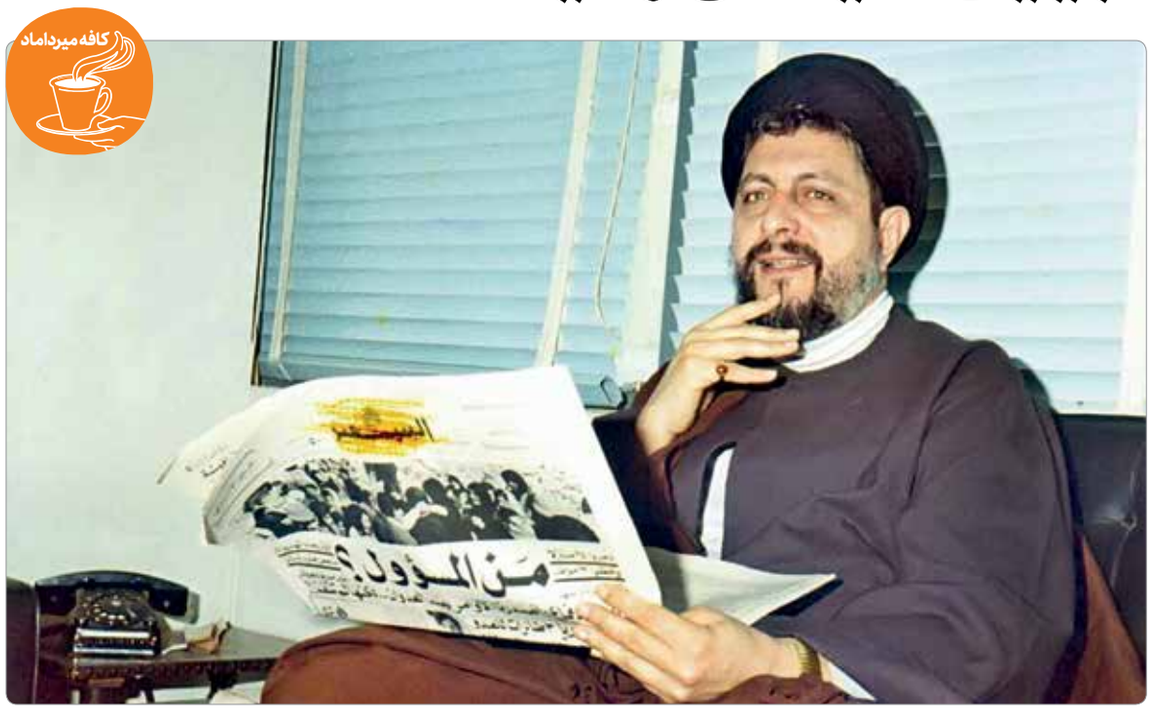

امام موسی صدر به عنوان یک عالم شیعی از مؤلفه‌ها و مبانی اساسی اندیشه ولایت و امامت در مقابل اندیشه‌های رقیب به دفاع برخاسته و با نقل واقعیت‌های تاریخی و نقد مباحث رقیبان این اندیشه، به نوعی در قوت بخشی اندیشه شیعه در لبنان مؤثر بوده است. این تأثیرگذاری به گونه‌ای بوده است که ایشان نه تنها ارائه اندیشه‌های شیعی را مغایر با وحدت و همبستگی جامعه لبنان نمی‌دانست، بلکه ضمن تأکید بر تفاوت‌ها تلاش داشت با ارائه بحث‌های علمی و منطقی خویش بر غنای این اندیشه بیفزاید. افزون بر این، ایشان تفسیرهای مهمی نیز از این آموزه‌ها به دست می‌دهد که بر کارکرد ویژه دین در جامعه می‌افزاید. در گفت‌وگو با دکتر شریف لکزایی، دانشیار و مدیرگروه فلسفه سیاسی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به بررسی جایگاه غدیر در اندیشه سیاسی امام موسی صدر پرداخته‌ایم.

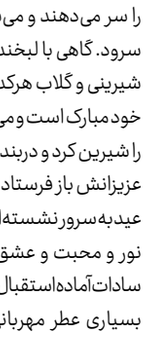

سیدحسین امامی
روزنامه‌نگار

امام موسی صدر برای پیامبر(ص) چه نقش‌هایی را قائل بودند که بعد از پیامبر این نقش‌ها به جانشین او می‌رسد؟

امام موسی صدر با اشاره به آیه «النبی أَولی بالمؤمنین من أنفسهم» (احزاب/۶) تأکید می‌کند منظور از ولایت همانا وجوب اطاعت و پیروی از پیامبر است. این وجوب اطاعت از پیامبر، اگرچه ادامه اطاعت از خداوند به شمار می‌رود، غیر از وجوب اطاعت از خداوند است. از این رو در نگاه امام موسی صدر اطاعت از خداوند به معنای تسلیم در برابر خداوند بودن، پذیرفتن فرمان خداوند و اجرای قوانین الهی است و به معنای اجرای کامل اسلام است که با انجام واجبات و پرهیز از محرمات و اجرای امر و نهی خداوند همراه است. نگاه امام موسی صدر به پیامبر به مثابه حاکم است که بر مصدر اجرایی نشسته و مأمور به اجرای دستورهای خداوند است، البته امام صدر بر این باور است که رسول خدا دارای سه فصل حیات است: فصل اول به عنوان شریعت‌مدار که از روز مبعث آغاز شد. فصل دوم به عنوان حاکم و پیشوا که از روز هجرت و فصل سوم که از روز غدیر آغاز شد و به عنوان آخرین پیامبر دین خود را جاودانه کرد. امام صدر، مبحث غدیر را به عنوان سرپرستی و پیشوایی و در واقع ادامه‌دهنده فصل دوم حیات پیامبر یعنی حاکم و پیشوا در نظر می‌گیرد و به برجسته‌سازی بعد سیاسی آن می‌پردازد. بنابراین معنای اصلی ولایت با مبحث سیاست و حاکمیت معنا و مفهوم می‌یابد. در واقع می‌توان گفت تمامی همت امام صدر در تبیین معنای ولایت به نوعی تبیین سیاسی ولایت است.

ایشان در اثبات جانشینی امام علی(ع) بعد از پیامبر(ص)، چقدر به خود واقعه غدیر به عنوان یک رویداد تاریخی اشاره و استناد می‌کنند؟

امام موسی صدر از منظر پیوند اندیشه و عمل به این واقعه تاریخی اشاره مهمی دارد. از نگاه ایشان، بزرگداشت واقعه غدیر از آن رو مهم است که بدانیم هر مصلحت یا قانون یا برنامه یا اندیشه یا هدف، اگر به دست مجریانی پاک به اجرا درنیاید، جوهری روی کاغذ و آرزویی در دل پایه‌گذاران و اندیشه‌ای در ذهن فیلسوفان و مصلحان باقی خواهد ماند. گویا این واقعه هر دو خلأ را به طور همزمان برطرف می‌کند و از این رو تأکید می‌کند اصلاح زمانی انجام می‌گیرد که اندیشه‌های شایسته و هدف‌های مقدس و کارگزاران شایسته کنار هم قرار گیرند. بنابراین هرگونه حرکت اصلاحی در غیاب اهداف و اندیشه‌های شایسته و نیروهای اجرایی شایسته عقیم و نارس خواهد بود. پس واقعه غدیر حاصل هر دو عنصر مورد نیاز برای اصلاح جامعه است.

از نگاه امام موسی صدر بزرگداشت واقعه غدیر از آن رو مهم است که بدانیم هر مصلحت یا قانون یا برنامه یا اندیشه یا هدف اگر به دست مجریانی پاک به اجرا درنیاید، جوهری روی کاغذ و آرزویی در دل پایه‌گذاران و اندیشه‌ای در ذهن فیلسوفان و مصلحان باقی خواهد ماند

امام موسی صدر اجرایی شدن اندیشه‌های پاک و هدف‌های مقدس را با حضور کارگزاران شایسته کنار هم قرار می‌دهد. نکته دیگر، توجه بسیار مهم ایشان به مقوله آرمانشهر در اندیشه فیلسوفان است، گویا به نظر صدر این اندیشه همچون آرزویی دست نیافتنی هیچ‌گاه تحقق نیافته است. اشاره صدر به ایده فیلسوف شاهی افلاطون و مدینه فاضله فارابی و... است. نکته دیگر، تأکید و توجه امام صدر به طرحی است که برخی مصلحان مانند سیدجمال الدین اسدآبادی و دکتر شریعتی و... داشتند. به هر حال امام موسی صدر حضور میان مردم را در عین تعامل با نخبگان و سیاستمداران، دولتمردان، سازمان‌ها و نهادها یکجا پی می‌گیرد تا از آسیب‌های احتمالی که حرکت دیگر مصلحان را گرفتار کرد، مصون بماند. امام صدر نگاه جامعی به داشته‌های گذشته دارد و بر آن است تا ضمن بهره‌گیری از آنچه پیشینیان به‌ویژه فیلسوفان و مصلحان بدان تاکید کرده‌اند، بر همراهی اندیشه و عمل تاکید کند. در واقع اصلاح از منظر ایشان جز از طریق همراهی این دو نمی‌گذرد. ایشان توجه می‌دهد که اندوخته‌های شایسته پیشینیان به دلیل نبود کارگزاران شایسته همواره بر زمین مانده است. از این‌رو همراهی اندیشه شایسته و کارگزار شایسته در کنار هم می‌تواند از این آسیب گذر کند. در ثانی امام صدر معتقد است بیشتر گرفتاری‌های جوامع مسلمان به استعمار و صهیونیسم ربطی ندارد. در واقع وی بر این دیدگاه صحه می‌گذارد که بیشتر مشکلات جهان اسلام و از جمله لبنان چند فرهنگی ارتباط مستقیمی با دنیای برون و از جمله استعمار و صهیونیست‌ها ندارد و عامل درونی است که مانع پیشرفت‌های مسلمانان شده است. از این‌رو همزمان بر پاکی در اندیشه‌ها و پاکی در اجرا به طور توأمان تأکید می‌ورزد و تصریح می‌کند که انسان باید برای گذار از مشکلات خویش به خودسازی بپردازد و در جامعه تأثیرگذار باشد.

امام علی(ع) به هر حال بعد از ۲۵ سال به‌عنوان جانشین پیامبر به ولایت و حکومت و امامت می‌رسد. اگر بخواهیم مقایسه‌ای بین حکومت علوی و دیگران انجام دهیم، مسلما خیلی از اختلافات باید مشخص شود که چه فرقی بین حکومت جانشین واقعی پیامبر و انسان کامل با دیگران وجود دارد؟

امام صدر در تبیین سیره و رفتار امام علی(ع) به‌طور مستقیم به اصل فلسفی وحدت در کثرت و کثرت در وحدت ملاصدرا اشاره می‌کند و معتقد است که عمل به این اصل فلسفی می‌تواند تعارض‌های موجود در شخصیت و سیره امام علی(ع) را تبیین کند، یعنی همان‌طور که مشهور است اضداد شخصیت امام علی(ع) در درون خود دارای وحدت هستند و همه افعال به نظر متضاد از یک نفر سرچشمه گرفته و به او بازمی‌گردد.
امور گوناگون در زندگی امام علی(ع) نمایانگر سیره و روش این امام در زندگی ایشان است و به تعبیر او این گوناگونی به ظاهر در سراسر هستی به چشم می‌خورد. از منظر ایشان همان‌طور که نمی‌توان روح را از بدن جدا کرد، انسان را نیز نمی‌توان از جامعه جدا ساخت. درواقع در این مبحث نیز امام موسی صدر بر تأثیر انسان بر جامعه و تأثیر جامعه بر انسان تأکید می‌ورزد و بر جان پاک و بدن پاک توأمان اشاره می‌کند.

همان‌طور که می‌دانید عموما از بحث ولایت به‌خصوص در عرفان اسلامی استفاده می‌شود و عرفا در این باره سخن‌های گوناگونی گفته‌اند. تفسیر امام صدر از ولایت با تفسیر عرفانی در تعارض نیست؟

بله، همان‌طور که گفتید مهم‌ترین ویژگی بحث امام موسی صدر در موضوع ولایت و اشاره به واقعه غدیر، برداشت سیاسی از این مفهوم و واقعه است. از این‌رو وی به برداشت عرفانی خاصه برداشت هانری کربن، اسلام‌شناس و شرق‌شناس مشهور که با علامه طباطبایی دیدارهایی داشته و... که مستحضر هستید انتقاد می‌کند و بر آن است تا گستره ولایت و غدیر را نه در مباحث عرفانی صرف بلکه در حوزه اجتماع و سیاست تسری دهد. گرچه به نظر امام موسی صدر، استخراج مفهوم شیعه برای اصل ولایت مساله در نهایت دشواری است. به نظر او برای نخستین بار کلمه ولایت در شکل مذهبی آن نزد شیعه در حدیث غدیر ظاهر شد. با این حال اصل اول در نظر صدر همانا آزادی و نفی سلطه انسان بر انسان‌های دیگر است. این‌گونه برداشت از ولایت اختلاف نظر ایشان با هانری کربن را نشان می‌دهد در حالی که کربن بر این باور است که ولایت مقامی والا، عظیم و متمم رسالت الهی است اما به باور صدر ولایت عبارت است از یک نحوه سلطه الهی برای اجرا و تنفیذ شریعت و تطبیق آیین اسلام بر اجتماع بشری. بنابراین اختلاف نظر این دو در مفهوم ولایت جدی است. امام موسی صدر تفسیر هانری کربن از ولایت را نمی‌پذیرد زیرا برداشت او تنها به نگاهی عرفانی محدود است اما صدر ولایت را به معنای حکومت می‌داند.

هانری کربن معتقد است که آغاز ولایت، پایان نقش نبوت است؟

امام موسی صدر بر این باور نیست که آغاز ولایت، پایان نقش نبوت است. از این رو وی بر دارا بودن نقش ولایت پیامبر نیز صحه می‌گذارد و بر این نظر است که پیامبر هم واجد مقام نبوت و رسالت از یک سو و هم واجد مقام ولایت و حکومت از سوی دیگر است. پیامبر واجد هر دو مقام است، در حالی که امام تنها واجد مقام ولایت و حکومت است. به هر حال تأکید امام صدر بر این است که دیدگاه شیعه غیر از آن چیزی است که هانری کربن آن را مطرح می‌کند. در واقع امام صدر معتقد است تفسیر هانری کربن از ولایت به نوعی محدودکردن گستره ولایت است. از این رو در حالی که کربن بر یک نوع ولای محدود در معنای باطن و جوهره نبوت تأکید دارد صدر گستره آن را در سراسر اجتماع و سیاست و به ویژه حکومت بسط می‌دهد و بر نقش مهم ولی در تربیت جامعه تأکید می‌کند.

جانشین اصلح پیامبر

یکی از مهم‌ترین مفاهیم اندیشه سیاسی امام موسی صدر تأکید بر مفهوم ولایت و امامت در اندیشه شیعه و تبیین روزآمد آن است. این پرسش که چه کسی باید حکومت کند؟ در شمار پرسش‌های مهم تاریخ اندیشه سیاسی است و اندیشمندان بسیاری کوشیده‌اند به این پرسش پاسخ دهند. بی‌گمان امام موسی صدر به عنوان اندیشمندی که هم از آموزه‌های دینی و هم از آموزه‌های فلسفی متأثر است، در باب ولایت اندیشیده است. به باور امام موسی صدر، ولایت اهمیت و تأثیری ژرف و نقشی بزرگ در اسلام دارد. از این رو برای مسلمانان و جامعه اسلامی بسیار اهمیت دارد، زیرا اگر گستره معنایی ولایت به خوبی دریافت، فهم و عمل شود می‌تواند در ارتقای انسانی و جامعه نقشی اساسی ایفا کند. به تعبیری ولایت نوعی فلسفه زندگی و معنای زندگی است و به زندگی جهت و هدف می‌بخشد و زندگی سیاسی و اجتماعی را به سمت سعادت به پیش می‌برد. این اهمیت بیش از هر معنایی در حاکم، نظام و جامعه صالح و شایسته رخ می‌دهد. افزون بر این‌که بیشتر بایستی به انسان شایسته و صالح توجه شود، ولی گویا امام موسی صدر بر این نظر است که ولایت در جوامع اسلامی واجد مضمون همه جانبه خود نبوده است. بنابراین بر اهمیت همه جانبه و ابعاد مختلف ولایت در جامعه تأکید می‌کند. این نگاه به سبب تأثیری است که ولایت به معنای حاکمیت در جامعه ایفا می‌کند. در واقع از این منظر، ولایت مساوی حکومت و جامعه است و بنابراین ولایت تأثیر همه‌جانبه‌ای بر جامعه دارد. با تفسیری که امام موسی صدر از ولایت دارد، ولایت همان حکومت است و بنابراین پرسش و بحث ایشان در این زمینه، پرسشی ریشه دار در اندیشه سیاسی است. ایشان دین بدون ولایت را ابتر می‌داند و در واقع دین بدون ولایت و حکومت را چیزی جز طرح و نقشه نمی‌داند و معتقد است ولایت تمام کننده رسالت است. امام موسی صدر تأکید دارد اگر فردی در همه طول عمرش تلاش کند که مردم را یکی یکی به دین خدا دعوت کند، تنها می‌تواند چند صد نفر را هدایت کند، ولی جامعه فاسد، مردم را گروه گروه از دین خدا بیرون می‌برد. مدرسه فاسد یا خیابان فاسد یا محیط فاسد یکباره فرزند انسان را از فرمان تو و فرمان خدا خارج می‌کند.

حی علی الغدیر

مهدی توکلیان
عکاس و روزنامه‌نگار

ودرازدحام پرهیاهوی شهرها و میان برج‌ها و باروها، همچنان شهر نفس می‌کشد و کوچه‌ها بوی عید ۱۴۰۰ ساله می‌دهند. بوی عیدی‌هایی متبرک با مهرهایی که مهر ولایت راگسترش می‌دهند و نسیم رحمت می‌وزد و هنوز کودکان و نوجوان‌هایی در کوچه‌ها و محله‌های شهرمان در حسرت غذایی گرم و در انتظار هدیه‌ای از جنس مروت و معرفت نگاه‌هایشان را به آسمان دل‌های دریایی دوخته‌اند تا وسیله‌ای مهیا شود و لباسی نو، نوید عیدی جذاب را به ارمغان آورد. «در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست» و نباید برای عملی خیرخواهانه قصد سفر کرد و راهی دراز رفت. گره‌گشایی و کرامت انسانی به مکان و زمان خاص نیاز ندارد و می‌توان در بهترین روزهای سال بیشترین نفع را به همنوعانی رساند که در چند قدمی ما زندگی می‌کنند و در همسایگی ما وجود دارند اما شاید دیده نمی‌شوند. بوی بخشش و مهربانی در محله‌ها و کوچه‌ها لبریز است و دهر کهنسال دگر باره جوان می‌شود.
اذان و گلدسته‌های مسجد شهر همواره غدیر را سر می‌دهند و می‌شود نوای غدیر را همیشه سرود. گاهی با لبخندی و بهانه‌ای برای شادی و شیرینی و گلاب هرکدام سهمی دارند و لحنی که خود مبارک است و می‌شود کام تلخ و اندوهگینی را شیرین کرد و دربندی را از بند رها و او را به جمع عزیزانش باز فرستاد. آسمان دل‌ها به شادمانی عید به سرور نشسته‌اند و می‌شود سروری سراسر نور و محبت و عشق را با رفتار کریمانه سرود. سادات آماده استقبال از غدیر می‌شوند و خانه‌های بسیاری عطر مهربانی و برادری می‌گیرند. این روزها خیابان‌ها با عطر ولایت خوشبو شده‌اند و شهر عطرآگین از عطر علوی است. در گرمای تابستان، بهار صلوات بر لب‌ها شکوفه باران است و بهار مهربانی و بارش بی‌بهانه محبت و کرامت جاری و به همین بهانه می‌تواند بارش نور را بر سر عاشقان علی(ع) احساس کرد. غدیر، روز تجدید فرهنگ همدلی، همسویی و فریادرسی است و مناسب‌ترین زمان برای رهایی از شهوت شهرت و تشنگی قدرت و جذاب‌ترین زمان برای شیفتگی خدمت است.
غدیر روز مهرورزیدن بدون انتخاب، روز شادمان کردن مردان و زنان مومن و روز بخشش و ارمغان است. روز یادآوری واقعه‌ای است که سراسر درس و عبرت است، نه برای یک روز نه برای زمانی محدود. روزی که دستان مولای غدیر را از فراسوی قرن‌ها می‌فشاریم از نگاه عمیق چشمانش چه می‌خوانیم؟ انتظار آنان که عاشقانه‌ترین کاروان ۱۴۰۰ ساله غدیر را از گذرگاه‌های پرخطر تاریخ عبور داده‌اند تا میراث جاودانه غدیر را به دستان ما برسانند، چیست؟
امروز عمل و کردار ما که خود را تشنگان معارف غدیر می‌دانیم چیست؟ اگر امروز هم طنین حکمت و محبت و بزرگ منشی از امواج پرخروش و پرغرور آبگیری آرام که خستگی کاروانیان را در سفری سخت به سایه آرامبخش و آبی زلال مهمان کرده بود، گوش ما را نوازش دهد چه باید کرد؟ آیا با بیان شادمانه‌ترین گل‌واژه‌های تبریک به یکدیگر غدیر را زنده نگه داشته‌ایم؟ آیا هنوز فرمان حی علی الغدیر در جام غدیر بلند است؟
غدیر روز جدایی حق و باطل، روز آزمایش بندگان، روز فرشتگان والا، روز آشکاری حجت‌ها، روز روشنایی دیده‌های مشتاق و دل‌های بی‌قرار است. دست‌هایمان را در مقام سپاس به آسمان بلند می‌کنیم و فریاد می‌زنیم: «الحمدلله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة مولانا علی ابن ابیطالب علیه السلام» خدایا رحمی که جز ولای تو ام هیچ دستاویزی ندارم، پروردگارا ما را آن گونه قرار ده که برای ولی تو با هرکسی که با او علم دشمنی برافراخته دشمن باشیم و هرکه او را دوست دارد دوست بداریم و با این شیوه اطاعت و فرمانبرداری تو را آرزومندیم؛ ای مهربان‌ترین مهربانان، عذاب و خشمت را بر کسی قرارده که با ولی تو بستیزد. و امامت او را آگاهانه نپذیرد و سرپرستی ولایت و سبقت او را گردن ننهد.